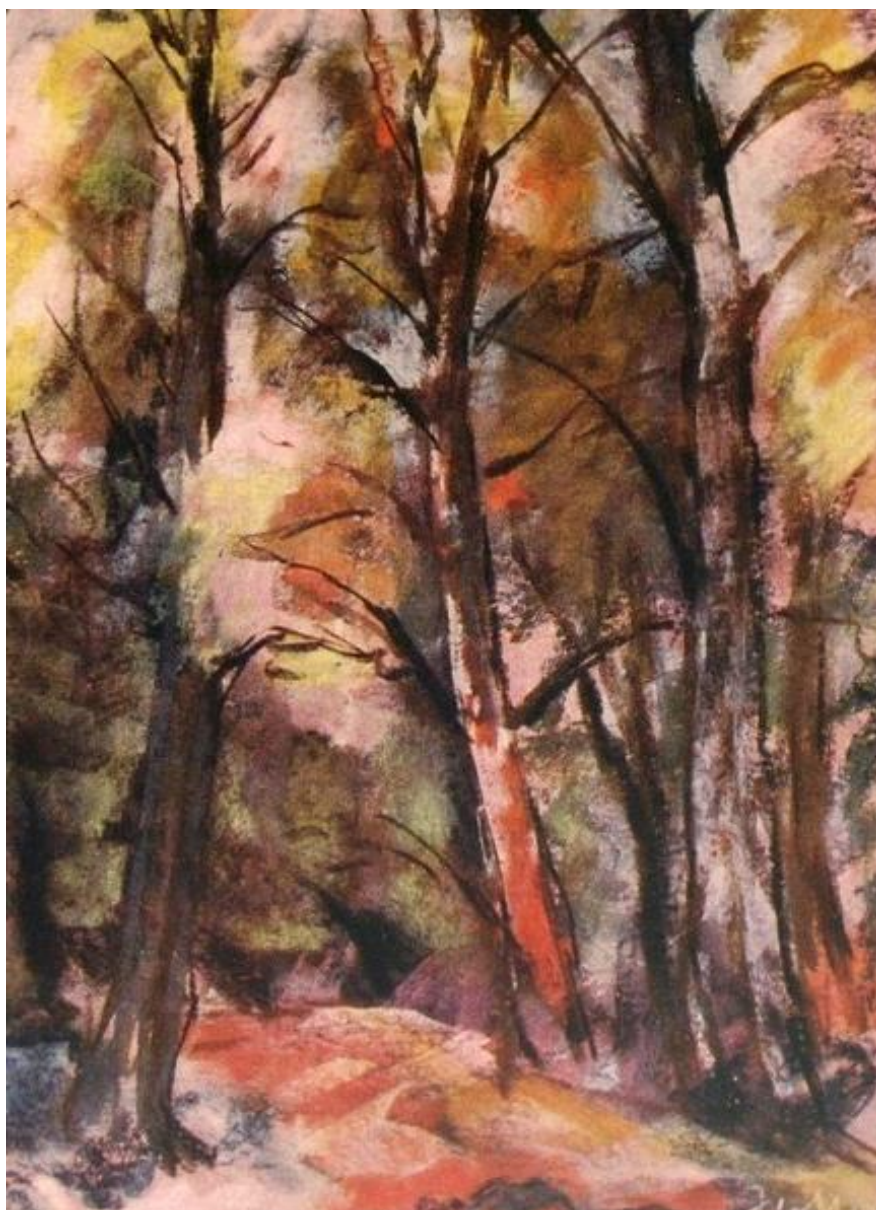

Sliač - pozri *Slovensko*

J. Alexy: V lete na Sliači (1940-1942)

sliepka - Biedermann: starodávny symbol materskej starostlivosti (pozri *láska rodičovská*); so symbolikou *kohúta* nemá nič spoločné; magicky súvisí so znamením *Panny* (pozri *zverokruhov é znamenia*); kvočka je súhrnom ochrannej lásky k slabším, napr. v zmysle *Ježiša Krista*: „Jeruzalem, Jeruzalem...koľko ráz som chcel zhromaždiť svoje dieťky, ako si sliepka zhromažďuje kuriatka pod krídla“ (*Matúš 23,37*); v alegorických zobrazeniach *siedmich slobodných umení* symbolizuje trepezlivé sedenie kvočky na vajčičkách gramatiku, pretože jej zvládnutie vyžaduje veľkú trepezlivosť; podľa predstáv antickej medicíny mierni *slepačia krv* prílišné sexuálne túžby (pozri *erotika/sex*); v Afrike má sliepka rozhodujúcu úlohu pri slávnostnom uvedení mladých žien medzi dospelých; naopak v strednej Európe prevláda mienka o „hlúpej sliepke“, čo sa prejavuje aj v psychoanalytickej symbolike *snov*; sliepky tu predstavujú extrovertnú, bezduchú kolektivitú; často upadajú do bezhlavej paniky pripomínajúcej zmätené myšlienky *bláznov*; táto slepá, hlúpa a úbohá sliepka, ako ju poznáme z ľudového podania, však v *rozprávkach* často znesie „*zlaté vajcia*“ a bola by *hlúposť* ju zabiť; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; vták; zvieratá*; v gréckej mytológii pozri *Héra*

Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: sliepka je *symbolom* päťdesiatročnej ženy; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; vták*

Baleka: v *staroveku* sliepka symbolom materinskej lásky k deťom; v *antike* bol tento *symbol* sliepky súčasťou napr. kultu *Demeter* a vyjadroval materinskú lásku bohyni k ľuďom; predstava vegetačného cyklu vzťahujúceho i na človeka, prisúdila bohyni popri prijatí *mŕtveho* tiež silu ho znova zrodiť; túto predstavu *zmŕtvychvstania* symbol sliepky a kuriatok tiež vyjadroval (hlinené lampičky s motívom sliepky a kuriatok z hrobových nálezov); kresťanstvo symbol prevzalo a vtislo mu morálny význam jednoty *cirkvi* prirovnávanej k cirkvi, ktorá miluje rovnakou láskou nielen svoje kurčatá, ale aj vtáky iného druhu, ktoré vysedí a ktoré u nej nachádzajú materinskú ochranu (pozri *kresťanské cirkvi*); pozri *páv* (Baleka)

http://leenenhans.blogspot.sk/2013_07_01_archive.html

T. Yepes: Zátišie s hydinou (17.st.)

G. Ceruti: Zátišie so sliepkou, cibuľou a hrncom (1750)

P. Casteels III.: Slepačia rodina odráža kokeršpaniela (1728)

E.-R. Maes: Pes a sliepky v stodole (18.-19.st.)

A. Anker: Dievča kŕmiace sliepok (1865)

A. Anker: Starý otec rozpráva príbeh (1884)

J. Alexy: Na dvore (1945)

M. Hanák: Sliepka (akvarel, ilustrácia)

sliezska kultúra - starší variant *sliezsko-platénickej kultúry*, ktorá sama tvorí súčasť *lužickej kultúry z doby železnej*

Sliezsko - pozri *jordanovská kultúra*; „*krásne madonky*“; *Silesia*; *krveľ*; *Krkonoše*

K. F. Lessing: Sliezská krajina (1841)

sliezsko-platěnická kultúra - označenie pre vývojovú etapu *lužickej kultúry* (*doba bronzová*) v neskorej *dobe železnej* (1.pol.1.tis.pr.Kr.) v severných Čechách; podľa obce Platěnice pri Pardubiciach; delí sa na dve etapy: staršiu *sliezsku kultúru* a mladšiu *platěnickú kultúru*

sliezsky mramor - *mramor sliezsky*

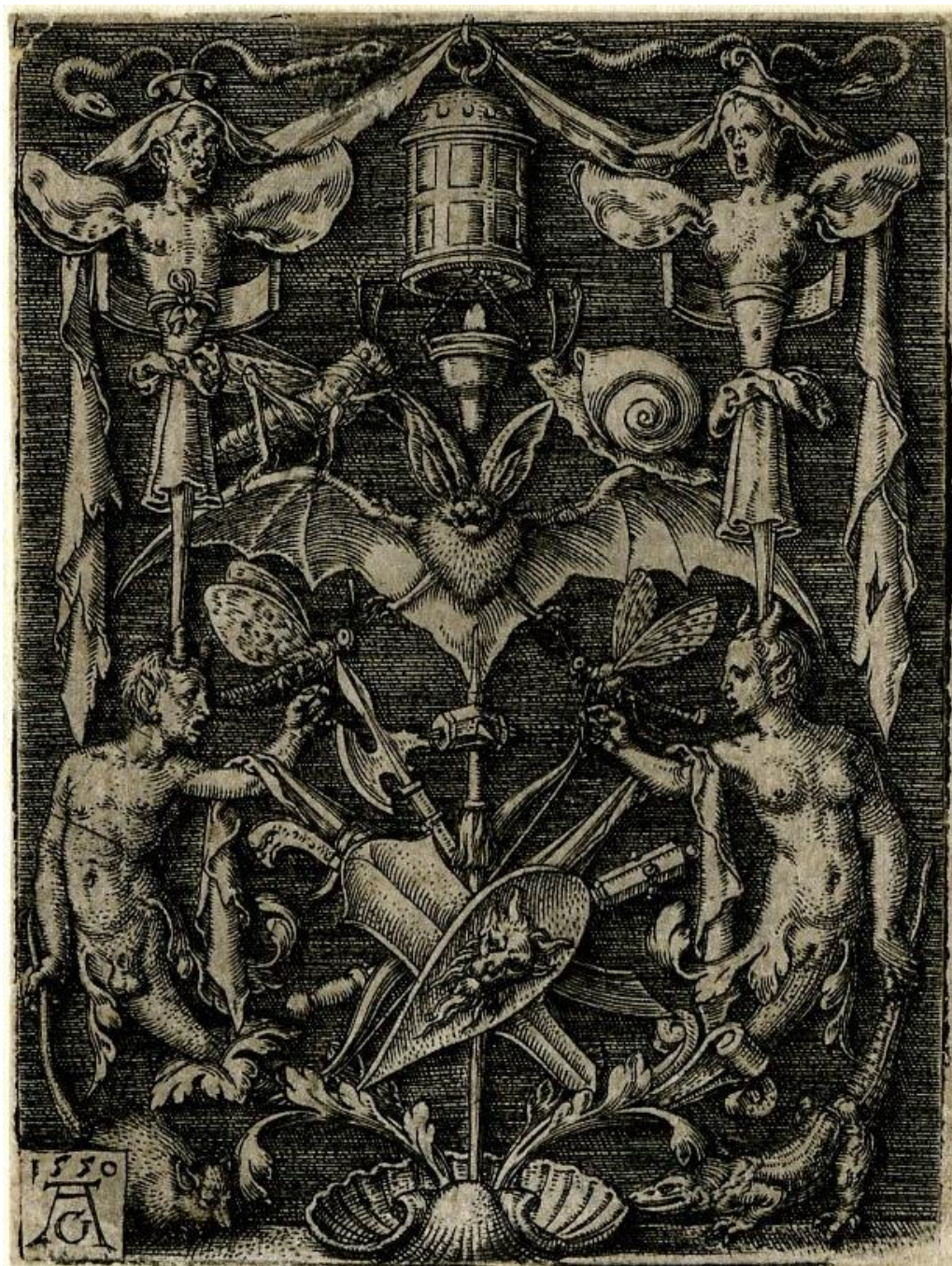
slimák - pozri v *aziáckej mytológii*: Coatlicue

-zobrazenie rytiera bojujúceho so slimákom je alegóriou nedostatku hrdinstva

<http://readingmedievalbooks.wordpress.com/>

Rytier bojuje so slimákom (stredoveká iluminácia)

H. Aldegrever: Groteskný ornament panel so štítmi nad trofejami a dvomi kentaurami držiacimi vážky, potkana a krokodíla, s netopierom, slimákom a lúčnou kobyľkou v strede a dvoma okridlenými polopostavami s hadmi na hlave v horných horoch (1550)
H. Aldegrever: Groteskný ornament s pární satyrov (1549)

Podľa G. Edwardsa: Opica v podpore na zemi, na ktorej je slimák (rytina, 1752)

slina - gréc. ptysma; lat. saliva

-slina bola považovaná za substanciu, ktorá mala zvláštnu moc; slina babylonského boha *Marduka* bola "slinou života"; egyptský praboh *Atum* vyplul, t.j. zrodil boha zeme *Šova* a jeho sestru a manželku, bohyňu neba *Tefnut*; na druhej strane *pľuvanie*, predovšetkým *pľuvanie* do tváre, sa považovalo za ťažkú urážku (*Numeri 12,14*) a v istých súvislostiach to platí to dodnes

-ľudské sliny, pľuvance, boli počítané k najúčinnejším látkam; sú podstatnou súčasťou tela a pritom bez problémov od neho oddeliteľné; v staroveku boli nositeľkou *duše*; sliny spolu s výrokom hany či kliatby mali v cudzej duši vyslovené zlo (časom opľutie zostalo výrazom iba pohrdania); v rukách nepovolných tvorili nebezpečnú zbraň, preto ich bolo treba po vyplutí ihneď rozotrieť; bolo treba rozlišovať medzi liečivým a magickým pľuvaním a samotným aktom pľuvania, ktorý bol zvyčajne spájaný s magickým číslom tri (pozri *symboly číselné: 3*); trojité pľuvanie podľa starej univerzálnej viery odvracalo všetko, čo sa pokúšalo priblížiť so zlým úmyslom; človek pľul smerom, odkiaľ mu hrozilo nebezpečenstvo a dúfal, že sila sliny hrozbu zažehná (stretnutie s zlým duchom, nebezpečným zvieraťom, zlým človekom, prírodným javom ako je víchrica, oheň); popľuť bolo treba každý nájdený predmet (Meklenbursko), aby sa jeho účinok neobrátil proti nálezcovi

-o použití sliny sa viac razy zmieňujú staré lekárske príručky a antickí historici (Gaius Tranquillus Suetonius, †140; P. C. Tacitus, †116); táto liečebná metóda bola bežná u Židov aj Grékov; Seutonium tvrdí, že cisár *Vespasianus* uzdravil slepého pľuvancom

-slinu použil Ježiš na uzdravenie slepého a hluchonemého; hluchonemému ju zrejme vložil do úst, aby mohol začať hovoriť; jej použitie spolu s hlinou (*Ján 9,6*) označil cirkevný otec *Irenej Lyonský* (†200) za tvorivý skutok; *rabíni* používanie slín zavrhovali, pokiaľ ho sprevádzalo zariekavanie; ich používanie spolu so slovom *effatha* pretrvalo v krstných obradoch v Ríme a Miláne; pozri *Uzdravenie hluchonemého*, *Uzdravenie slepého od narodenia*

-dnešná medicína dokáže presne určiť, aké liečivé enzýmy obsahuje slina cicavcov; poranené zvieratá si svoje rany vylizujú, a preto keď sa vraví, že sa niekto z toho vylíza, je v tom odkaz na ľudovú skúsenosť aj na staré poznatky a predstavy o *magickej* sile slín; najčastejšie boli sliny používané v stredovekom ľudovom liečiteľstve, kde sa im hovorilo (*Falcko*) „sedliacke náplasti“; verilo sa, že slina má aj profylaktické, ochranné účinky, preto sa ňou potierali očné viečka (Sliezsko), aby sa zlepšil zrak, a deťom ďasná, aby nedostali bolesti zubov (Bavorsko); najjednoduchší spôsob použitia spočíval v tom, že slina vyplúť na prst, najlepšie *palec* (*falický* symbol, stelesnenie životných síl a prevahy nad inými), bola natretá na postihnuté miesto; verilo sa, že najúčinnější je ranná, tzv. trizva slina, ktorá podľa jednej *minoritskej* kázne zo 14.st. bola taká silná, že dokázala vyhnáť samotného *diabla*; slina a pľuvanie sa napokon zmenilo prostriedok prinášajúci *šťastie*: pľulo sa do dlane pred začiatkom nejakej fyzickej práce, na mince, aby sa zabezpečilo požehnanie majetku; zdvorilou náhradou za skutočné pľuvanie je dnešné “tfuj, tfuj, tfuj”; pozri *Roch*, *Boháč* a *Lazár*

El Greco: Kristov zázrak uzdravenie slepého slinou (1570)

slivenecký mramor - mramor slivenecký

slivka (strom, plod, kvet) - Baleka: tvrdé, jemné, krehké *drevo* ružovkastej, tmavo červenej až fialkovastej farby; málo trvácne, v *sochárstve* vyhovuje menším sochám; v Číne slivka spolu s *bambusom* a *borovicou* predstavuje troch priateľov so symbolickým významom

Becker: na *Ďalekom východe* je symbolom *jari*, *mladosti* a *čistoty*, lebo jej kvety sa objavujú veľmi skoro na ešte bezlistých vetvách; plod slivky je v psychoanalýze chápaný ako ženský sexuálny symbol; pozri *symboly plodnosti*, *ženský princíp*

Biedermann: vo východnej Ázii obľúbený symbol *jari* aj *mladosti*, keďže sa v týchto krajinách objavuje *slivkový kvet* často v čase snehu; slivka sa chápala aj ako *erotický* symbol (pozri *slivkový kvet*); spoločné umiestnenie slivky *borovice* a *bambusu* znázorňovalo troch priateľov v chladnom ročnom období; podľa hĺbkových psychológov (E. Aeppli) je slivka „v mnohých mužských snoch predzvesťou veľmi reálneho sexuálneho šťastia“; v nemecky hovoriacich krajinách sa plod slivky stal hanlivou prezývkou, ktorou ženy znevažujú príslušníčky vlastného pohlavia; názov pre plod slivky v starej gréčtine (kokkymelon) značí kukučie *vajce*

-slivkový kvet spolu s chryzantémou, ľaliou, kosatcom považované v čínskom umení za vznešené kvety; spolu s bambusom vyjadrovali pocity blaženosti; ako ozdobné motívy prevzaté secesiou; pozri *chinoseria*; *kvetiny*

Biedermann: prikrývka manželského lôžka sa označovala ako prikrývka slivkových kvetov, čo svedčí o tom, že sa slivka chápala ako erotický symbol; päť listov kvetu slivky (pozri symboly číselné: 5) symbolizuje piatich bohov šťastia starej Číny ako aj určité *orákulum*

Obuchová: kvet slivky je čínskym symbolom zimy (prvý lunárny mesiac; pozri *čínsky kalendár*); v skupine s vetvičkou borovice a bambusu predstavuje troch priateľov odolávajúcich zime; keďže kvety vyrastajú na pokrútenej starej vetvi, je slivka aj symbolom dlhého života (pozri *dlhovekosť*); päť lístkov kvetu symbolizuje aj päť druhov šťastia; kvet slivky je popisovaný ako „koža z ľadu a kosti z nefritu“, čo sa používa ako prirovnanie pre dospievajúce dievča; svadobná posteľ má „prikrývku z kvetov slivky“, preto tiež symbolizuje sex; okrúhly plod slivky symbolizuje toľko žiadanú „úplnosť“ rodiny; za prvej čínskej republiky (1912-49) sa slivka stala emblémom štátu, jej päť okvetných lístkov symbolizovalo „päť národov“ Číny (Chanovia, Manžuoovia, Mongoli, moslimovia a Tibetania); slivkový kvet je dnes považovaný za národný kvet Tchaj-wanu; na čínskej pevnine je rozkvitnutá vetvička slivky symbolom statočných bojovníkov padlých v priebehu oslobodzovacích a občianskych vojen pred vznikom ČLR

J. van Hulsdonck: Zátišie s broskýň, sliviek a hrozna v koši na rímse (17.st.)

J. Linard: Zátišie s misou sliviek (17.st.)

L. E. Melendez: Zátišie so slivkami a figami (bodegón, 18.st.)

L. E. Melendez: Zátišie s ovocím (bodegón, 1762)

F. Desportes: Kvety a zelenina v krajine (1720)

slnečná bárka - bárka slnečná

Slnečná brána - brána Slnka

slnečná loď - loď slnečná

Slnečná pyramída - mexická *pyramída* nachádzajúca sa v *Teotihuacane* v ceremoniálnom jadre mesta; obdobne ako v prípade *Mesačnej pyramídy* sa na jej vrchole (plošine *tablero*) sa nachádzal chrám

slnečná sústava - súhvezdia:

Baran/Škopec 21.3.-20.4.	Váhy 24.9.-23.10.
Býk 21.4.-20.5.	Škorpión 24.10.-22.11.
Blíženci/Gemini 21.5.-22.6.	Strelec 23.11.-21.12.
Rak 23.6.-22.7.	Kozorožec 22.12.-20.1.
Lev 23.7.-23.8.	Vodnár 21.1.-19.2.
Panna 24.8.-23.9.	Ryby 20.2.-20.3.

Slnečná sústava:

Slnko
Merkúr
Venuša (pozri Biedermann: svetločervený koral)
Zem (pozri Biederman: jablko)
Mars (pozri Biedermann: červený koral)
Jupiter
Saturn (pozri Biedermann: tmavý koral)
Urán
Neptún
Pluto
Mesiac

pozri *heraldické farby*, *Hermes*, *Melanchólia*; *nebeské telesá*; *Orión*; *zverokruh/zodiak*, *zverokruhové znamenia*, *mesačné kamene*, *mesačné obrazy*

http://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Slune%C4%8Dn%C3%AD_soustava

slnečné hodiny - atribút Antikrista; pozri gnómón, horológion

Majster MZ Zazinger: Nahá žena so slnečnými hodinami stojaca na lebke (rytina, vanitas, memento mori, 1500-1503)

„slnečné oko boha Ré“ - posvätná kobra (stelesnenie bohyně *Wadžo*), zrodená z lúčov, z oka boha *Rea*, posadená Reom, prípadne *Hórom* na hlavu *faraónov* ako *diadém* - *ureus* (kobra so vztýčenou hlavou); porovnaj oko boha *Hóra* v podobe okridleného slnečného kotúča (podrobne pozri *oko*)

http://sk.wikipedia.org/wiki/Horovo_oko
[http://sk.wikipedia.org/wiki/Re_\(bo%C5%BEstvo\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Re_(bo%C5%BEstvo))

slnční bohovia - *bohovia svetla, božstvá slnka* (pozri *svetlo, oko*); symbolizované *farbou bielou* (pozri napr. *Zeus Leukaíos*); najvýznamnejšie postavenie v *egyptskej mytológii*: boh slnka stotožňovaný s panovníkom (pozri *Ré/Ra; Aton, Atum, Cheprer, Amón, Hór, Harechtej, Haremechat, Nefertum, Šov*); v *gréckej mytológii* iba jedným z bohov (pozri *Hélios*), neskoršie stotožňovaný s *Diom*, pozri *gryf, Aiter*; Rím: *Sol, Elagabalus*; India: *Garuda, Mithra, Šúrja, Syria*; Japonsko: *Amaterasu*; germánska mytológia: *Baldur*; severská mytológia *Dagr, Sól*; Predný východ: *Šams*; slovanská mytológia: *Dažbog/Dabog, Veles/Volos*; indiánski bohovia: *Huitzilopochtli, Inti, Kin, Tezcatlipoca*; pozri *Šamaš, Šimige/Šimigi, Šivini, Šín*; farba *biela, hlava, hrebeň, vlasy, kohút, kôň, orol, palma, zlato, zajac; hvary; Mojžiš, Heno*ch; bohovia svetla; *pyramída; slnko* (Hall)

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Solar_gods
https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Solar_deities

slnčnica - pozri *Klytia; rastliny; metamorfóza*

A. Van Dyck: Autoportrét so slnečnicou (1633)

E. Nolde: Slněčnice (1917)

V. van Gogh: Slniečnice I (1888)

V. van Gogh: Slniečnice II (1888)

V. van Gogh: Slniečnice III (1888)

V. van Gogh: Slniečnice IV (1888)

V. van Gogh: Váza s tromi slnečnicami (1888)

V. van Gogh: Dvanásť slnečníc (1889)

V. van Gogh: Pätnásť slnečníc (1889)

V. van Gogh: Pätnásť slnečníc (1889)

V. van Gogh: Päť slnečníc (1888)

V. van Gogh: Slniečnice (1887)

V. van Gogh: Slniečnice (1887)

P. Gauguin: Vincent van Gogh maľuje slnečnice (1888)

B. Grigoriev: Slnečnica (1917-1919)

R. Fila: Slnečnice

Z. Dallošová-Strapková: Slnečnice (2012)

slnečník - spolu s *vejárom* symbol moci v *Indii*; pozri *dáždnik*

Žena s vejárom a slnečníkom (tanagra, 325-300 pr.Kr.)

A. Van Dyck: Marchesa Elena Grimaldi, manželka Marchese Nicola Cattanea (1623)

G. Dou: Šarlatán (1652)

A. Iványi-Grünwald: Žena pri vode (1897)

R. A. Höger: Deň trhu (1930)

Slnčné kamene - pozri *incká kultúra* (Baleka)

slnčné lúče - Heinz-Mohr v súvislosti so symbolikou *plášťa*: o svätcoch *Amabiliovi, Florentinovi Štrasburskom, Goarovi, Gotthardovi, Hildebertovi* a *Brigite* sa hovorilo, že zavesili svoj *plášť* na slnečný lúč

-v súvislosti s heslom *jeleň*: jelenie parožie vnímala *antika* ako symbol slnečných lúčov (jeleň bol symbolom víťazného slnka a svetla)

slneční bohovia - *solárne božstvá*

Slnčný chrám - *chrám Slnčný*

slnčný kalendár - *kalendár slnečný*

tzv. **slnčný kameň** - Täubl: odroda *oligoklasu*; hnedožltý s červenými šupinkami sludy alebo oxidu železa, ktoré sú príčinou jeho zvláštneho ligu; nálezisko: Nórsko a Sibír; pozri *drahokamy* a *polodrahokamy*

<http://de.wikipedia.org/wiki/Oligoklas>

Slnčný kameň/Tízokov kameň - Baleka v súvislosti s heslom *predkolumbovské umenie Mexika a Strednej Ameriky* > *Aztékovia*: socha zobrazujúca *kozmozologické* a *astronomické* predstavy Aztékov: je *kalendárom* (pozri *kalendár aztécky*) a jeho reliéfy zobrazujú predstavy vesmíru; pozri *kozmozogram*

slnčný kotúč - pozri *okridlený slnečný kotúč*; *Hathora, Anat/Anta, Cheprer*; *ichneumon*

slnčný kotúč okridlený - *okridlený slnečný kotúč*

slnčný kríž - *kríž slnečný*

slnčný symbol/solárny symbol - pozri *obelisk, kríž, svastika/crux gemmata/hákový kríž, kríž slnečný, kríž egyptský/anch, kríž keltský, kruh, Héliov stĺp; jeleň, kohút, páv, vlk; chryzantéma, kvetiny; granátové jablko; heraldické farby; symboly svetelné; sol, slnko, oheň; štyri živly* (Baleka); *Taranisove kolieska*

slnčný voz - 1. zlatý voz so štvorzáprahom, ktorý riadil grécky boh *Hélios* (pozri *Faetón*), vyrobený *Héfaistom*; príp. slnečný voz *Apolóna*, ktorý sprevádza *Eós*, alebo slnečný voz rímskeho Boha *Sola* (pozri *Sol invictus*), alebo slnečný voz *Ježiša Krista* (pozri *Kristus Sol invictus*)

2.voz egyptského boha *Re*, ktorý sa usiloval zvrhnúť *Apop*

pozri *apsida*; *Helios*, *Faetón*

[http://sk.wikipedia.org/wiki/Faeth%C3%B3n_\(mytol%C3%B3gia\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Faeth%C3%B3n_(mytol%C3%B3gia))

<http://en.wikipedia.org/wiki/Ra>

L. Orsi: Apolón vychádza so slnečným vozom (brunaille, 16.st.)

T. de Leu: Faeton (rytina, 16.-17.st.)

P. P. Rubens: Pád Factona (1604 -1605)

slnovrat - pozri *kalendár cirkevný; tzv. kódexy Mayov; čas; Kupalo*

A. L. Zorn: Tanec letného slnovratu (1897)

***slnko** - vo starovekých predstavách nad významom Slnka prevažuje Luna/Mesiac; v *kresťanskej* tradícii Slnko symbolom *Máriinej* krásy (pozri *mariánska symbolika*; *žena odetá do slnka/apokalyptická madona*) a *Nového zákona*; v bežnej symbolike vyjadruje slnko *radosť* zo života; je symbolom *spravodlivosti* (svieti na všetkých)

<http://it.wikipedia.org/wiki/Sole>

[http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=7)

[/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=7](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=7)

Hall v súvislosti s heslom *Ukrižovanie*: na stredovekom zobrazení Ukrižovania Krista sú zvyčajne zobrazované slnko a mesiac; tak je tomu až do časej renesancie, ale zriedkavo už v 15.st.; pôvod tohto zobrazovania je veľmi starobylý; slnko a mesiac bolo bežné na vyobrazeniach perzských (*Mithra*) a gréckych *slnčných bohov*; tento zvyk sa preniesol do rímskych čias na *mince* zobrazujúcich cisára (pozri *rímske mince*); zdá sa, že zvyk zobrazovať slnko a mesiac si našiel cestu aj do umenia prvotného kresťanstva prostredníctvom oslavy *Vianoc*, ktoré boli pôvodným

pohanským sviatkom na počesť znovuzrodenia slnka; už dávno pred prvým zobrazením ukrižovania sa slnko a mesiac objavili aj v iných kresťanských témach, napr. krst, *dobrý pastier*, tróniaci Kristus (napr. *Kristus Sudca*); keď začalo kresťanské umenie zobrazovať Krista na kríži (od 6.st.), bolo samozrejmé, že slnko a mesiac sú súčasťou témy, ktorá sa opiera o biblický text a je podložená teológiou; *synoptické evanjeliá* (Matúš 27,45; Marek 15,33; Lukáš 23,44b-45) vyprávajú, že na poľudnie nastala tma po celej krajine a trvala až do troch hodín; zatmenie bolo prosté znamením, že nebesá držia smútok za *Spasiteľom*; podľa sv. Augustína symbolizujú slnko a mesiac súvislosť oboch Zákonov: *Starý zákon* (mesiac) je možné pochopiť iba vo svetle, ktoré naň vrhol *Nový zákon* (slnko); v stredovekých dielach sú niekedy slnko a mesiac zobrazované v podobe prebranej z antiky: slnko ako mužská postava riadi *kvadrigu*, mesiac ako ženská postava riadi záprah volov, každá z postáv vo vnútri vlastného kruhu alebo je slnkom iba mužská hrud' zo žiarivou *aureolou*, mesiac ženská hrud' s *Dianiným* kosáčikom mesiaca; neskoršie sú slnko a mesiac obmedzené na dva kotúče: mesiac má vo vnútri kosáčik a niekedy ho nesú anjeli; slnko sa objavuje po Kristovej *pravici* a mesiac po jeho *lávici*

-v súvislosti s heslom *anjelský chór*:

III. hierarchia *anjelského* chóru (najnižšia):

- 1.*anjeli* (zodpovední za *Mesiaca*)
- 2.*archanjeli* (zodpovední za *Merkúr*)
- 3.kniežactvá čiže prvopočiatky/archai, principatus (zodpovední za *Mars*)

II. hierarchia:

- 4.mocnosti/exousiai, virtutes (zodpovední za *Venušu*)
- 5.sily/dynameis, potestates (zodpovední za *Slnko*)
- 6.vlády/vládcovia/kyriothetes, dominaciones (zodpovední za *Jupiter*)

I. hierarchia:

- 7.tróny/tronoi/throni (zodpovední za *Saturn*)
- 8.*cherubini* (zodpovední za prvotný pohyb a sféru stálic)
- 9.*serafini* (zodpovední za prvotný pohyb s sféru stálic)

Eurotelevízia: aj keď podľa *hviezdnej* klasifikácie ide o žltého trpaslíka spektrálneho typu G2, farba Slnka je v skutočnosti *biela* (pozri *farebné zložky bieleho svetla*); až keď slnečné lúče prechádzajú atmosférou *Zeme*, svetlo sa rozptyľuje, kratšie vlnové dĺžky (*modrá* a *fialová*) sa strácajú a v zostávajúcom *spektre* (pozri *spektrálne farby*) tak prevažuje práve *žltá*; za medzinárodný deň Slnka bol vyhlásený 3.máj

Baleka v súvislosti s heslom *incká kultúra*: ústredným bol kult *Slnka* (pozri *solárne božstvá*), jeho zosobnením bol *inka*, vládca; ku kultu slnka patria aj *Slnečné kamene*, okolo ktorých boli stavané polkruhové stavby (Machu Picchu); Inkovia uctievali aj ďalšie nebeské telesá, *mesiac*, *hviezdy* (chrámy Slnka, Mesiaca a Zorničky v Cuzco)

Heinz-Mohr v súvislosti *Kristov monogram*: Kristov monogram v podobe *IX* (Iesus Christos), ktorý sa nachádza v kruhu a má podobu kola so šiestimi lúčmi, čiže symbolu *kozmu* a Slnka, sa objavuje v 3.st.

www v súvislosti s heslom *Misrach*: pravdepodobne v *sefardskej* tradícii slúžil Misrach čosi ako kompas, podľa ktorého sa zbožný *Žid* uklonil v modlitbe smerom na východ k Jeruzalemskému chrámu; aby sa zabránilo uctievaniu slnka, bolo vhodné odchyliť sa o niekoľko stupňov od východného smeru; mnohé domy preto majú zavesený malý koberec, kresbu, lept atď. s nápisom מִזְרַח (východ), ktorý pomáha orientovať sa v modlitbách; obsahuje meno Božie, obrázky chrámu v Jeruzaleme a chrámovú horu alebo svietnik (pozri *menora*); mnoho historikov a archeológov veria, že sa to bola jedna z najdôležitejších inovácií babylonského exilu, ktorá umožnila, aby Židia prežili a uchovali si svoju identitu

pozri *solárne božstvá*, *slnečný symbol*, *astronomické symboly*, *heraldické farby*, *elektron/jantár*, *zlato*, *lotos*, *jeleň*, *lev*, *páv*; *palma*, *vlk*, *havran*, *kohút* (Biedermann); *granátové jablko*, *prepelica*, *sup* (Becker); *včela* (Eurotelevízia); *koruna*; *kruh*, *kríž slnečný*, *kríž spojený*, *kríž hákový*, *crux gemmata*, *kruh*; *nebeské telesá*; *ohň*, *Coyolxauhqui*, *Nut*, *Sif/Síf*; *slnečná sústava*; *obelisk* (Simon Cox); *farba zlatá*; *bennu*; *inka*; *aztécka kultúra*; *Božie narodenie* (Beliana); *betlehemska hviezda* (Keller); *brána Slnka*; *Inti*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirôvania*; *zlatá farba*

H. Schedel (grafik): Vyobrazenie Slnka a Mesiaca (Norimberská kronika, 1493)

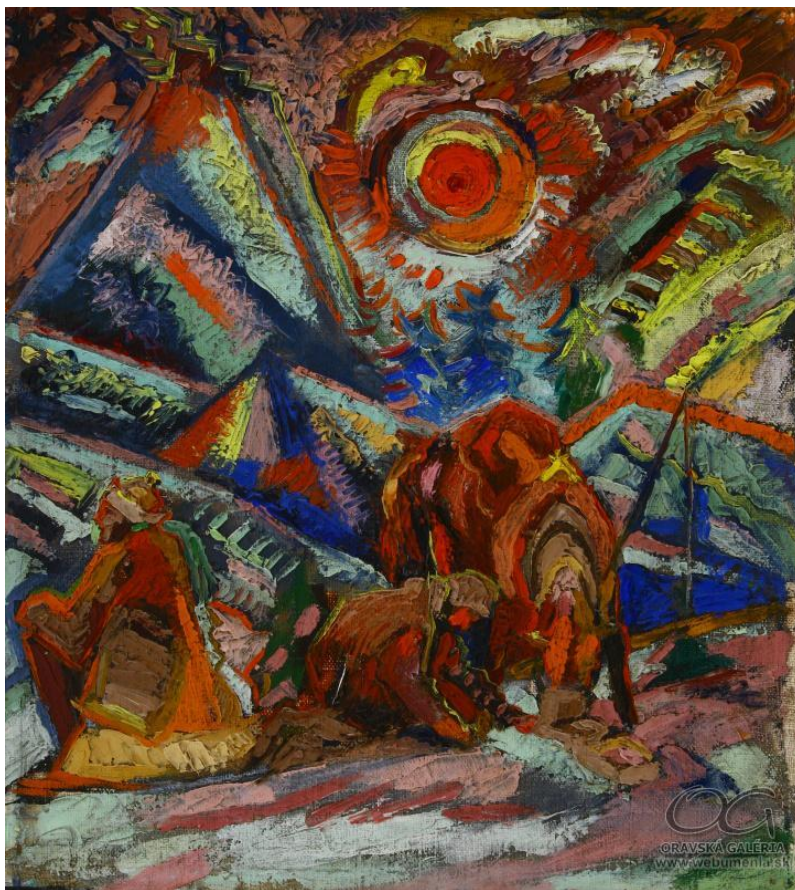
Neznámy autor: Alegória Slnka (ilustrácia kalendára, 1501-1600)

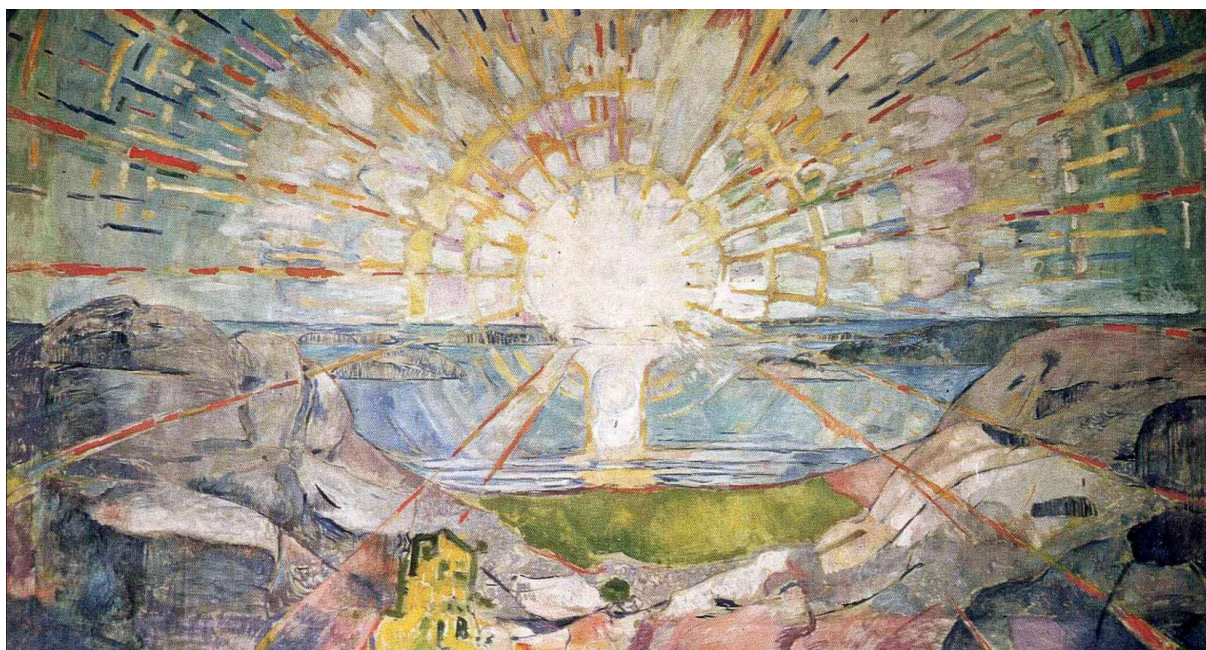
J. Martin: Jozue žiada slnko, aby sa zastavilo (1816)

L. Čermický: Modré slnko (1932)

A. P. Weisz-Kubínčan: Odpočinok (1930-1950)

E. Munch: Slnko (1911-1916)

M. A. Bazovský: Slnce života (1954-1955)

M. A. Bazovský: Chvála slnku (1947)

***slnko falošné - falošné slnko**

***slnko spravodlivosti** - pozri *nimbus križový*

***slnko víťazné - víťazné slnko**

slnečné dieťa - podobne ako *nedel'né dieťa* ide o pojem z *astrologie* a *veštenia*; viera vo vplyv planéty *Slnko* na charakter človeka narodeného v tomto znamení; pozri *deti podľa planét*

Majster amsterdamského kabinetu: Slnko a jeho deti (rytina, 1480)

slnovrat - pozri krv sv. Jána; Božie narodenie; imelo